

Звіт
про результати опитування здобувачів вищої освіти ступеня PhD
щодо якості підготовки за освітньо-науковими програмами
(за питаннями комплексної анкети)
в Рівненському державному гуманітарному університеті

Згідно з «Положенням про порядок організації та проведення опитування учасників освітнього процесу та осіб, причетних до освітнього процесу в Рівненському державному гуманітарному університеті» з 05.12.2022 р. по 07.12.2022 р. було проведено опитування здобувачів вищої освіти ступеня PhD щодо якості підготовки за освітньо-науковою програмою «Психологія» (далі – ОНП).

В опитуванні взяли участь 5 здобувачів вищої освіти I-IV курсів.

Учасники опитування відповіли на питання комплексної анкети, зміст якої структуровано у змістові блоки, які охоплювали запитання стосовно оцінювання: якості ОНП; можливостей забезпечення індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освітнього рівня PhD; відповідності ОНП очікуванням аспірантів та забезпечення освітніх результатів; рівнів задоволення наукових інтересів здобувачів вищої освіти; якості освітнього середовища, в якому відбувається реалізація ОНП; академічної доброчесності як передумови успішного засвоєння ОНП.

У запропонованому звіті представлено аналіз відповідей здобувачів вищої освіти на питання усіх змістових блоків.

Аналіз відповідей здобувачів вищої освіти на питання щодо якості ОНП та її відповідності цілям підготовки доктора філософії з обраної спеціальності
(змістовий блок 1)

Відповіді на питання *першого* блоку засвідчили факт ознайомлення та позитивної оцінки здобувачів вищої освіти з ОНП.

Так, у відповідях на питання «Оцініть зміст освітньо-наукової програми у контексті забезпечення якісної підготовки доктора філософії з обраної Вами спеціальності (за 5-бальною шкалою, в якій 5 є найвищою оцінкою)» всі учасники опитування оцінили його у 5 балів. Відповідно всі здобувачі висловили думку про оптимальність переліку навчальних дисциплін (наводимо коментарі: «Доповнення не потрібні»; «Зміст ОНП влаштовує»; «Зайвих дисциплін немає»).

60% опитаних повідомили, що брали участь у перегляді ОНП і їхні пропозиції були повністю або частково враховані робочою групою. Не брали участі у перегляді цього документа здобувачі першого курсу, котрі нещодавно розпочали навчання в РДГУ.

Варто зазначити, що всі здобувачі освіти (100%) вважають ОНП такою, що утворює можливості для досягнення цілей підготовки доктора філософії, а запропоновані у ній навчальні дисципліни відповідають їхнім науковим інтересам.

Аналіз відповідей здобувачів вищої освіти на питання щодо можливостей забезпечення індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освітнього рівня PhD
(змістовий блок 2)

Учасники опитування вважають, що ОНП повною мірою забезпечує можливості реалізації індивідуальної освітньої траєкторії. До числа таких можливостей вони віднесли (наводимо дослівно):

«Вибір теми дисертації та наукового керівника; участь у наукових конференціях; зв'язки з іншими науковцями та установами»

«Виконання наукового дослідження, участь у конференціях»;

«Дотримання оптимального темпу дослідницької роботи»;

«Вибір теми дисертаційного дослідження, можливість участі в наукових заходах»;

При цьому респонденти не бачили перешкод на шляху реалізації індивідуальної траєкторії.

**Аналіз відповідей здобувачів вищої освіти на питання щодо відповідності ОНП
очікуванням здобувачів освітнього рівня PhD
та забезпечення освітніх результатів
(змістовий блок 3)**

Усі респонденти позитивно оцінили:

рівень відповідності власних очікувань щодо ОНП її реальному змісту (4 бали – 40% опитаних; 5 балів – 60% опитаних);

рівень задоволеності професійними компетентностями, здобутими та/або розвиненими під час підготовки за ОНП (4 бали – 40% опитаних; 5 балів – 60% опитаних);

рівень забезпечення ОНП можливостей для розвитку соціальних (м'яких) навичок (soft skills) (4 бали – 20% опитаних; 5 балів – 80% опитаних).

До числа м'яких навичок, вдосконалених під час підготовки за ОНП здобувачі освіти віднесли: навчальні навички (60%); комунікативні і мовні навички (20%), мисленнєві навички (80%), навички self-менеджменту (80%), управлінські навички (20%), стратегічні навички (40%), навички творчої діяльності (80%).

**Аналіз відповідей здобувачів вищої освіти на питання щодо якості
освітнього процесу з реалізації ОНП
(змістовий блок 4)**

Отримані відповіді підтвердили задоволення опитуваних організацією освітнього процесу (зокрема його дистанційної форми), який вони оцінили на 5 (80%) та 4 (20%) балів.

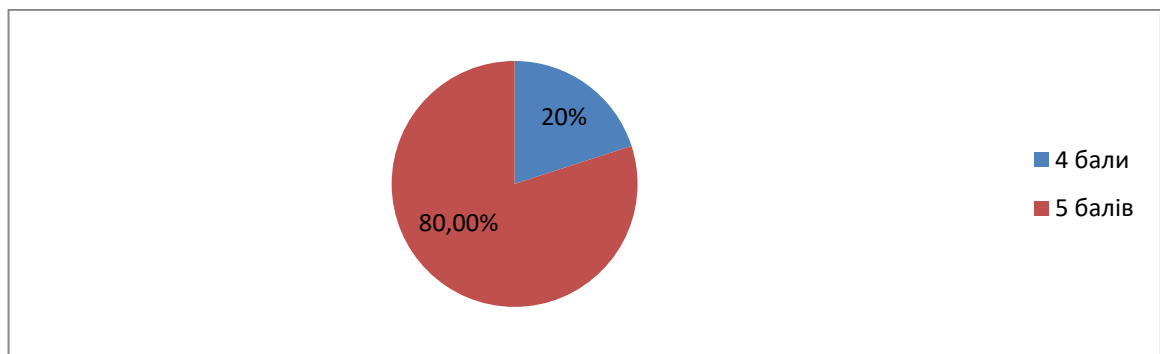

Рис. 2. Оцінки здобувачів освіти щодо рівня задоволення організацією освітнього процесу, %

Здобувачі вищої освіти високо оцінили якість викладання навчальних дисциплін: 60% з них вважають його дуже високим, про що свідчить оцінки 5 балів, а 40% визначили його еквівалентним оцінці 4 бали.

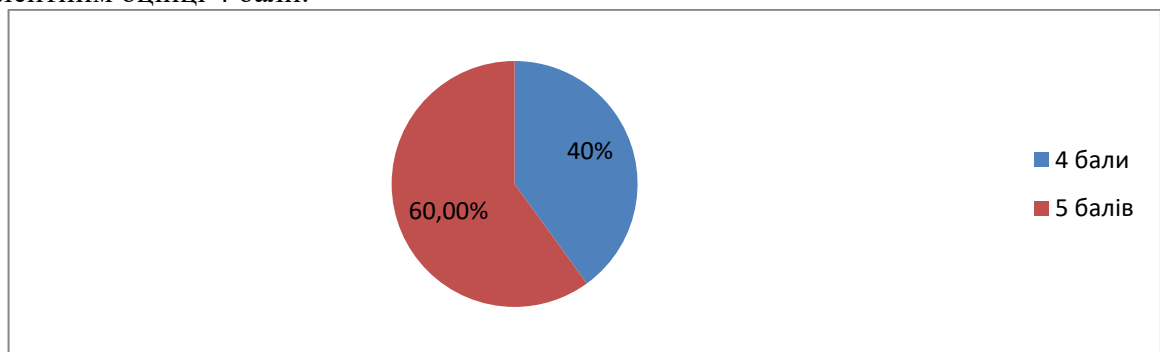

Рис. 2. Оцінки здобувачів освіти щодо рівня викладання навчальних дисциплін, %

На думку респондентів, використовувані викладачами форми і методи навчання є відповідним результатам навчання в аспірантурі (таку відповідність 80% учасники опитування оцінили у 5 балів, а 20% – у 4 бали). Вважають відповідними навчальне

навантаження, форми та методи навчання цілям і програмним результатам навчання в аспірантурі 100% здобувачів.

При цьому позитивним є те, що всі опитувані (100%) повідомили про залучення до викладання навчальних дисциплін фахівців галузі, фахівців-практики, роботодавців.

Учасники опитування надали позитивну оцінку інформаційно-методичного забезпечення навчальних дисциплін (5 балів – 80%; 4 бали – 20%). Усі вони (100%) повідомили, що своєчасно отримують інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв їх оцінювання в межах навчальних дисциплін, а правила проведення контрольних заходів забезпечують дотримання принципів об'єктивності, охоплюють, зокрема, процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. При цьому, як вважають здобувачі освіти, рівні відповідності контрольних заходів встановленим правилам та об'єктивності процедур оцінювання заслуговує оцінки 5 балів.

Порядок оскарження процедури проведення і результатів контрольних заходів є відомим усім здобувачам вищої освіти.

Аналіз відповідей здобувачів вищої освіти щодо рівнів задоволення наукових інтересів (змістовий блок 5)

Можливості наукового середовища РДГУ для обговорення, консультування та розв'язання теоретичних і практичних проблем, які виникають у процесі наукової роботи, отримали від здобувачів вищої освіти оцінки 5 балів (60% здобувачів) та 4 бали (40% здобувачів).

Опитані зазначили, що мають можливість реалізувати свої наукові інтереси, беручи участь у конференціях (100%) та семінарах (60%). Усі респонденти (100%) висловили своє задоволення процедурами вибору, погодження, уточнення назви дисертації і якістю наукового керівництва з боку наукових керівників, з якими вони обговорюють хід проведення та результати наукового дослідження щомісяця (40% здобувачів) або раз на 2 тижні (60% здобувачів). Підтверджуючи факт задоволення своїх наукових інтересів, аспіранти зазначили, що всі вони отримують допомогу від наукових керівників, зокрема в аспектах: обговорення стану підготовки дисертаційної роботи (100%), проведення наукового дослідження (100%), підготовки наукових публікацій (60%), підготовки виступів на конференціях (40%).

При цьому всі аспіранти (100%) повідомили, що їм відомо про програми академічної мобільності щодо навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в освітніх закладах чи наукових установах України й зарубіжних країн, якими вони можуть скористатись для підвищення рівня своєї підготовки.

На питання стосовно труднощів, з якими здобувачі стикаються під час виконання наукового дослідження, один здобувач 1 курсу зазначив, що стикнувся з труднощами в опануванні наукового стилю викладення (відповідь: «Дотримання наукового стилю у викладенні тексту дисертації»).

Аналіз відповідей здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього середовища (змістовий блок 6)

Відповіді на питання четвертого блоку засвідчили позитивні оцінки опитуваних щодо якості освітнього середовища в аспектах:

Показники оцінки освітнього середовища	Кількість аспірантів, які надали відповіді	Розподіл оцінок, %				
		1	2	3	4	5
задоволення освітніх потреб та інтересів	5				60	40
забезпечення інформаційними ресурсами (зокрема доступ до електронного архіву)	5				20	80

бібліотеки, науково-метричних баз даних Scopus, Web of Science тощо)						
матеріально-технічне забезпечення навчання	4				75	25
можливість користуватись обладнанням, обчислювальними центрами	5				80	20
ефективність реалізації студентоцентрованого підходу	5				40	60
якість організаційної, інформаційної, консультативної підтримки	5				20	80
ефективність соціальної підтримки	5				60	40
ефективність моральних і матеріальних стимулів для заохочення наполегливого навчання	5				60	40

100% учасників опитування відповіли, що здобувачі освіти залучаються до конкурсного обрання науково-педагогічних працівників та керівного складу РДГУ.

Як бачимо, надані студентами відповіді свідчать про те, що вони мають можливість задовольнити свої потреби й інтереси, отримати соціальну, організаційну, інформаційну та консультативну підтримку під час навчання в університеті, брати участь у розв'язанні питань щодо функціонування РДГУ.

60% опитаних повідомили, що використовують ІІІ частково (20%) і розглядають його як допоміжний засіб в отриманні інформації (20%), засіб отримання початкової інформації (20%).

Аналіз відповідей здобувачів вищої освіти щодо академічної доброчесності як передумови успішного засвоєння ОНП (змістовий блок 7)

Передусім варто наголосити на одностайній позитивній оцінці здобувачами освіти важливого показника академічної доброчесності, який суттєво впливає на рівень комфортності освітнього середовища, якість навчання аспірантів та його результатів – так, стосовно питання наявності порушень академічної доброчесності з боку працівників РДГУ по відношенню до здобувачів освіти всі аспіранти (100%) повідомили, що не стикались з явищами хабарництва, дискримінації або сексуальних домагань.

При цьому всі вони (100%) зазначили, що знають, до яких підрозділів РДГУ треба звертатись за допомогою в складних ситуаціях (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією), їм відомі правила і процедури надання пропозицій і розгляду скарг від здобувачів освіти.

Усі опитані (100%) отримали роз'яснення щодо сутності академічної доброчесності та відповідальності за її порушення. Респонденти повідомили про доступність інформації щодо їхніх прав і обов'язків та оцінили її рівень у 5 (80%) і 4 (20%) балів.

Основними порушеннями академічної доброчесності, до яких вдаються здобувачі вищої освіти, аспіранти вважають списування.

Причинами академічної недоброчесності опитані вважають звичку використовувати тексти чужих праць без посилань та знецінення академічних цінностей.

Наприкінці аспіранти висловили свої побажання і пропозиції, які наводимо дослівно: «Якість підготовки влаштовує»; «Подальших успіхів розробникам».

Висновки:

Результати проведеного анкетування засвідчили позитивні оцінки аспірантів щодо якості ОНП «Психологія», способів її реалізації під час освітнього процесу у взаємодії з викладачами навчальних дисциплін та з науковими керівниками дисертаційних досліджень, сприятливості освітнього і наукового середовища.

Нами зафіксовано схвальні відгуки стосовно дотримання принципів академічної доброчесності, розуміння та готовність здобувачів виконувати відповідні вимоги під час свого навчання, проведення досліджень і підготовки текстів дисертацій, статей і тез.

Водночас варто звернути увагу на покращення матеріально-технічних умов навчання та забезпечення якнайкращих можливостей для користування інформаційними ресурсами та комунікації зі здобувачами з використанням сучасних засобів дистанційної освіти.

Посилання:

https://docs.google.com/forms/d/1ZL68OXZ3H1eOqlnWMLZnIUplv_5cJ1e6p69qUY8OxGk/edit